

[Forside](#) / [Uttalelser](#) / Avslag på innsyn i dyrenavn i rapport fra Mattilsynet

Avslag på innsyn i dyrenavn i rapport fra Mattilsynet

8.5.2024 (2024/432)

Saken gjelder Mattilsynets avslag på innsyn i navn og ID-nummer på 13 hunder som er omtalt i en rapport fra tilsynet. Rapporten er omtalt i en straffedom om seksuell misbruk av hunder. Som begrunnelse for avslaget viste Mattilsynet til at opplysninger om at en hund har vært utsatt for seksuelle overgrep, er opplysninger om hundens nåværende eller tidligere eiers personlige forhold, og som derfor er omfattet av taushetsplikten. Mattilsynet opplyste imidlertid om ett hundenavn med begrunnelsen at hunden var omtalt med navn i dommen, og derfor var offentlig kjent.

Sivilombudet har ikke innvendinger til Mattilsynets vurdering av at opplysninger om at en hund har vært utsatt for seksuelle overgrep, kan være en opplysning det er vanlig for eier eller tidligere eier, å ville holde for seg selv, og som dermed er omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven. Etter en gjennomgang av dokumentene er imidlertid ombudet i tvil om også andre hunder som er omfattet av innsynskravet er nevnt i straffedommen, og dermed alminnelig kjent, jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 3. På denne bakgrunn ber ombudet Mattilsynet vurdere innsynskravet på nytt.

Sakens bakgrunn

(1) En journalist (heretter klageren) i Nidaros avis ba i e-post 7. desember 2023 til Mattilsynet om innsyn i navn og ID-nummer på 13 hunder som var undersøkt i en rapport. Rapporten ble omtalt i Haugaland og Sunnhordland tingrett dom 10. desember 2021 (THOS-2021-145419) om seksuelt misbruk av hunder. Klageren ba også om bekreftelse på om hunden Thunder var blant hundene som var undersøkt. Hundene var anonymisert med nummer i rapporten.

- (2) Mattilsynet region Sør og Vest avlo innsynskravet 19. desember 2023 med begrunnelsen at opplysningen var taushetsbelagte, jf. offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 og at rapporten var utarbeidet i forbindelse med en rettsak og derfor kan unntas som et rettsaksdokument, jf. offentleglova § 18.
- (3) Avslaget ble påklaget 20. desember 2023. I klagen ble det påpekt at taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 ikke gjelder dyrs helseopplysninger og at det uansett ikke var mulig å koble dyrenes navn til tidligere eller nåværende eiere. Klageren viste også til at offentleglova § 18 ikke kom til anvendelse i saken.
- (4) I oversendelsen til Mattilsynets klagesaksenhet opprettholdt regionskontoret avslaget, men endret begrunnelsen til kun å gjelde at opplysningene var taushetsbelagte, jf. offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.
- (5) Mattilsynets klagesaksavdeling stadfestet delvis regionens avslag 12. januar 2024, men bekreftet at hunden Thunder var en av hundene som var omtalt i rapporten. I begrunnelsen for avslaget viste de til at opplysninger om en hund noen eier eller har eid, er utsatt for seksuelle overgrep, er opplysninger om noens personlige forhold som er omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Videre vurderte klagesaksenheten det slik at dersom man kjenner navn eller ID-nummer på hundene vil det ikke være vanskelig å koble disse til tidligere eller nåværende eiere.
- (6) Klageren påklaget avslaget til Sivilombudet 24. januar 2024.

Våre undersøkelser

- (7) Etter å ha innhentet dokumentene i saken, besluttet vi å undersøke saken nærmere.
- (8) I undersøkelsesbrev 23. februar 2024 påpekte vi at mange hundene var nevnt i Haugaland og Sunnhordland tingrett dom 10. desember 2021. Vi spurte derfor Mattilsynet hvilke vurderinger de hadde gjort av om noen av opplysningene det var bedt om innsyn i allerede måtte anses som «alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder», slik at taushetsplikten uansett ikke gjaldt, jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 3.
- (9) Vi stilte også spørsmål om Mattilsynets foretok konkrete vurderinger av om navn og eventuelt ID-nummer for andre hunder enn Thunder kunne gis ut og hvorfor vurderingen slo annerledes ut for Thunder enn for de andre hundene.
- (10) Mattilsynet svarte 14. mars 2024 at av de 13 hundene som var undersøkt, var det bare Thunder som var omtalt i dommen. Videre ble det vist til at det er mistanke om at alle hundene som ble undersøkt var utsatt for seksuelt misbruk, og at hvis navn og ID-nummer er kjent, var det relativt enkelt å søke opp navn på tidligere eller nåværende eiere. For

Thunders del, ble det ikke ansett å være noe økt koblingsfare siden navnet allerede var nevnt i dommen. Mattilsynet vurderte at dette var «alminnelig tilgjengelig andre steder», jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 3.

(11) Klageren kom deretter med merknader til Mattilsynets svar til ombudet.

Sivilombudets syn på saken

(12) Hovedregelen etter offentleglova § 3 er at forvaltningens saksdokumenter er offentlige. Unntak fra innsynretten krever hjemmel i lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov. En slik hjemmel finnes blant annet i offentleglova § 13 første ledd, der det er gitt unntak for opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. De alminnelige reglene om taushetsplikt følger av forvaltningsloven § 13 flg. Etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 har «[e]nhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan» taushetsplikt om «noens personlige forhold». Bestemmelsen gjelder kun opplysninger knyttet til fysiske personer.

(13) Taushetsplikt for opplysninger om «noens personlige forhold» omfatter ikke alle opplysninger om enkeltpersoner. Det må dreie seg om opplysninger som det er vanlig å ville holde for seg selv, se blant annet NOU 2003: 30 Ny offentlighetslov, kapittel 18.3.1 side 229 og Ot.prp. nr. 3 (1976-77) s. 13-15. I den nærmere vurderingen må man blant annet legge vekt på om opplysningene, alene eller sammen med andre tilgjengelige opplysninger, kan skade eller utlevere en person, om opplysningene er gitt i noe som minner om et betroelsesforhold, og om utlevering av opplysningene kan skade tillitsforholdet til forvaltningen. Opplysningen kan gjelde egenskaper ved en person, eller de kan gjelde noe personen har gjort som kan være egnet til å karakterisere vedkommende, se Justis- og beredskapsdepartementets Rettleiar til offentleglova, G-2009-419, pkt. 6.2.3.1 s. 78. Videre må det legges vekt på i hvilken grad allmennheten har en berettiget interesse i å gjøre seg kjent med opplysningene.

(14) Opplysningene det ønskes innsyn i, i denne saken, er navn og ID-nummer på 13 hunder som det er mistanke om at har blitt utsatt for seksuelt misbruk. Mattilsynet har i sitt svar til ombudet vist til at det vil være enkelt å finne navn på tidligere og nåværende eiere dersom navn og eller ID-nummer gis ut. Informasjon om dyrets eier kan for eksempel hentes ut av registre hos Dyre-ID eller i Norsk Kennel Klubb. Ombudet legger derfor til grunn at ved å gi ut navn og/eller ID-nummer til hundene, vil man enkelt kunne få kjennskap til hvem som eier eller har eid hundene.

(15) Opplysninger om hvem som eier en hund er i utgangspunktet ikke en taushetsbelagt opplysning etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Spørsmålet er om opplysninger om

at en hund har vært utsatt for seksuelle overgrep, kan være en opplysning det er vanlig for eier eller tidligere eier å ville holde for seg selv, og som dermed er omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven.

(16) Ombudet har tidligere uttalt at opplysninger om dyrehold, kan anses som et personlig forhold som er underlagt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1, se blant annet ombudets uttalelser 15. desember 2023 (SOM-2022-5891 avsnitt 27.33 og 41-45) og 31. mai 2021 (SOM-2021-469). Dette gjelder særlig der dyret eies av en privatperson og opplysningen om dyreholdet kan si noe om personens karakter, eller på annen måte kan skade eller utlevere personen.

(17) Ombudet er enig med Mattilsynet i at opplysninger om hunden en privatperson eier eller har eid har vært utsatt for seksuelle overgrep, kan være en opplysning som det er vanlig å ville holde for seg selv og som dermed kan være omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Flere av hundene som er undersøkt i rapporten var plassert hos tiltalte, men eid av andre. Ved å gi ut hundenavnene kan nåværende eller tidligere eiere kobles til straffesaken og få uønsket oppmerksomhet gjennom å for eksempel bli uthengt i media eller bli oppsøkt av personer med interesse for saken. Mattilsynet har også vist til at flere av de som har adoptert hundene ikke vet hva hundene har vært utsatt for.

(18) Spørsmålet blir videre om opplysningene er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, slik at taushetsplikten ikke er til hinder for at opplysningene likevel utleveres, jf. begrensningen i taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 a nr. 3. Opplysninger vil være alminnelig kjent dersom de er offentlig publisert.

(19) I Haugaland og Sunnhordland tingrett dom 10. desember 2021 er flere hunder omtalt med navn, og på side 15 og 16 er det inntatt en tabell med 40 hundenavn. I sitt svar til ombudet har Mattilsynet vist til at de vurderte at det kun er Thunder som er nevnt med navn i dommen, mens de andre hundene kun er omtalt med nummer. Ut fra saksdokumentene ombudet har fått tilsendt, fremstår det imidlertid som flere av hundene Mattilsynet undersøkte er nevnt med navn ulike steder i dommen. På denne bakgrunn er ombudet i tvil om Mattilsynets begrunnelse for å ikke gi innsyn i flere hundenavn er riktig. Ombudet ber derfor Mattilsynet foreta en ny vurdering av om flere hundenavn kan være alminnelig kjent gjennom at de er omtalt i dommen.

(20) Ingen av ID-numrene til hundene fremgår av dommen og ombudet har ikke kjennskap til at disse er offentlig kjent andre steder. Ombudet har derfor ikke innvendinger til at det ikke ble gitt innsyn i ID-numrene til hundene.

Konklusjon

(21) Sivilombudet er kommet til at opplysningen om at en hund har vært utsatt for seksuelt misbruk, kan være en opplysning det er vanlig for eier eller tidligere eier, å ville holde for seg selv, og som dermed er omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Ombudet er imidlertid i tvil om også andre hunder som er omfattet av innsynskravet er nevnt i straffedommen, og dermed er alminnelig kjent, jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 3. På denne bakgrunn ber ombudet Mattilsynet vurdere innsynskravet på nytt.

8.5.2024 (2024/432)